

6128 b.

1359 september 12.

Falsterbo.

Borgaren Johannes Grabow i Stralsund utfärdar sitt testamente med uppräknande av skulder och innestående fordringar. Bl. a. är Detmar från Barth och Fredrik från Greifswald skyldiga honom 16 skilling groschen minus 2 groschen för tunnor, vilken summa de på jungfru Marie födelsedag (8/9) skulle ha betalat i Falsterbo.

Orig. på perg., Testamenta nr 257, Stralsunds stadsarkiv. – Regest efter fotografisk kopia hos Enh. f. Sv. Dipl., Sv. Riksarkivet.

Tryckt: (i utdrag) Dipl. Dan. III:5, s. 254.

Översättning: (i utdrag till modern danska) Danmarks Riges Breve III:5, nr 254.

Om tillnamnet Grabo(w) se B. Sundqvist, Deutsche und niederländische Personenbeinamen in Schweden bis 1420 (1957), s. 155 f.

6129.

1359 september 22.

Tynnelsö.

Märta i Sanda (i Vansö socken) utfärdar sitt testamente. Hon upplåter till Vårfruberga kloster, där hon väljer sin gravplats, 2 öresland jord i Solö i Gammalklosters (nu Fogdö) socken, till konventet där en 1/2 läst säd och 1 tunna smör, till den heliga jungfruns bild där den finaste broschen hon äger, till biskopsbordet i Strängnäs 1/2 markland jord i Vrå (nu Fredriksdal) i Vagnhärads socken, till Vansö kyrka 1/2 öresland jord i Gredby i Härads socken, till gillet i Vansö socken 1 mark penningar, till kyrkoherden i Vansö 1 mark penningar, till gillet i Fogdö socken 1 mark penningar, till de fattigas gille i Strängnäs 1 mark penningar, till predikarbröderna i Strängnäs en oxe eller 2 mark penningar, till S:ta Ulvhild 1 mark penningar, till kyrkoherden i "Vluildakyrkyo" (nuv. Överselö) 1 mark penningar, till kyrkoherde Johan (Torstensson) i Floda 1 mark penningar, till herr Fredrik 1 mark penningar, till maken Peter 4 mark lödig, som han har givit henne i morgongåva, dessutom all jord som hon äger i Sanda i Vansö socken samt allt sitt lösöre. Vidare ger hon till Ragnhild en grön mantel, en brokig tunika, en säng, en ko och fyra får, till sin tjänare Nils en brun häst och 1 pund säd, till Åstrid en tunika och en ko, till en fattig som hon uppfostrat 8 alnar "markniskt" (tyg), till sin tjänare Johan 6 alnar grovt ylletyg och material till ett par skor, till sin tjänare Sparv 6 alnar grovt ylletyg, till Peter Sjöllandsfare 8 alnar grovt ylletyg och till Kätilög, Ingevalds hustru, en grön mantel. Till testamentsexekutorer förordnar brevutfärdaren biskop Tyrgils i Strängnäs, herr Johan i Floda, biskopens klerk, och maken Peter.

I brevutfärdarens ställe beseglar biskop Tyrgils och herr Johan i Floda.

Orig. på perg. (28,8 × 16,2, uppveck 2,4 cm; 20 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 422).

Märta i Sanda förefaller att ha varit i livet ännu 1384 29/6 (RPB nr 1945). Om Johan Torstensson se M. Collmar, Strängnäs stifts herdaminne I (1977), s. 129 f.; herr Fredrik har däremot inte kunnat identifieras (se a.a., s. 667).

S:ta Ulvhild var ett lokalt, i övrigt okänt helgon, som Överselö kyrka och socken emellanåt benämndes efter; ett S:ta Ulvhilds gille omtalas 1467 (Collmar a.a., s. 579 och dens., Södermanlands och Närke medeltida gillen, Sörmlandsbygden 1977, s. 50). Om övriga i brevet nämnda gillen se senast a.a., s. 42 ff.

In nomine Domini amen · Ego Maritta de Sandum · licet corpore debilis · mente tamen sana et incolumis · volens diem extremum vite mee operibus misericordie preuenire · de bonis michi a Deo collatis testamentum meum facio et ordino per hunc modum · Primo do et lego claustrum Montis beate Virginis · vbi meam eligo sepulturam · duas oras in villa Sølø · parrochie Gamblacloster · cum domibus et omnibus suis adiacencijs · jtem conuentui ibidem dimidiam lestam annone et vnam lagenam butiri^a · jtem ymagini beate Virginis ibidem · vnam fibulam dictam wlgariter braaz · de omnibus quas habeo meliorem · jtem ad mensam domini episcopi Strengenensis · dimidiam marcam terre in Wraam · parrochie Vagnhæradhe cum domibus et

adiacenciis suis quibuscumque · jtem ecclesie Vanssö · dimidiam oram terre in villa Gry
 parrochie Lyuiahæradh · jtem conuiuio parrochie · Vanssö · vnam *marcam* · denariorum ·
 curato ecclesie Vanssö vnam *marcam* · denariorum · jtem conuiuio parrochie Fodhö v
marcam · denariorum · jtem conuiuio pauperum in *Strengenes* vnam *marcam*^b · denarior
 jtem fratribus predicatoribus in *Strengenes* · vnum bouem vel duas *marcas* · denariorum ·
 sancte Vluildi vnam *marcam* denariorum · jtem curato in Vluildakyrkyo vnam *marc*
 denariorum · jtem domino *Johanni* curato in Flodhum · vnam *marcam* · denariorum ·
 domino Frederico vnam *marcam* · denariorum · jtem Petro marito meo dilecto · do et
 quatuor *marcas* puri · quas idem *Petrus* michi contulit ratione donacionis propter nup
 jtem do sibi totam terram quam possideo in villa Sandum · parrochie Vanssö cum domib
 omnibus suis · attinenciis · infra sepes et extra · et cum hoc do et lego eidem Petro omnia
 mea mobilia · jtem Ragnildi · vnum mantellum viridem · vnam tunicam mixti coloris · v
 lectum^c, vnam vaccam et quatuor oues · jtem Nicholao famulo meo vnum equum br
 coloris et vnum *pund*^d annone · jtem Eztridi vnam tunicam et vnam vaccam · jtem cu
 pauperi quem educaueram viij vlnas^e *marknyst* · jtem *Johanni* famulo meo sex vlnas burel
 tum pannum pro vno pare caligarum; jtem famulo meo *Spyrue* sex vlnas burelli, jtem]
Syellanzfaræ · viij · vlnas burelli · jtem *Katillogi* vxori *Jngeualdi* · vnum mantellum viric
 Huius autem mei testamenti exequutores · constituo · venerabilem in *Christo* patre
 dominum meum · dominum *Thyrgillum* Dei gratia episcopum *Strengensem* · et discr
 virum · dominum *Johannem* de Flodhum · clericum ipsius domini *Strengensis*, vna cum]
 marito meo predilecto · quos instanter rogo · vt hanc meam vltimam voluntatem et alia
 salutem et profectum anime mee respiciunt, sollicite et fideliter exequantur · Jn premiss
 igitur omnium euidenciam · cum sigillum proprium non habeam · sigillum · dicti veneral
 in *Christo* patris · domini *Thyrgilli* · vna cum sigillo domini *Johannis* de Flodhum predicti ·
 presentibus apponi · Actum et datum apud *Thynnölsö* · anno Domini M^o · ccc^o · li
 crastino beati *Mathei* apostoli et ewangeliste ·

På baksidan, med medeltida hand och något påbättrat av en yngre hand: littera super dimi
marcam terre parrochie Wraam, parochie *Wagnherrede*

k: xv. (brevsignum för Strängnäs domkyrka, se förteckning av Rasmus Ludvigsson m.fl. över Strä
 domkyrkas jordebrev, hs B 31, pag. 241, Sv. Riksarkivet).

Sigill: nr 1 endast mittpartiet (sittande biskop; vid hans högra sida aposteln Petrus, därnedanfö
 med mitra, lagd över en balkvis ställd kräkla; vänstra sidan med aposteln Paulus och en likadan sköld saku
 SSM I:2, nr 187 och brev 1363 14/8, DS nr 6844 med not 1; för bättre bevarat exemplar se DS nr 6131 neda
 Sigillum: *Thirgilli* Dei gr[acia: ep]iscopi : *Strenginensis* *; nr 2 (S:ta *Katarina* med hjul
 I]ohannis : *Thor*[stani *presbiteri*].

^a buturi ms. ^b Förra delen av ordet på rasur ms. ^c -ectum otydligt ms. ^d Otydligt ms. ^e Härefter burelli överstruke